

ENDGAME

«Internasjonal thriller av klasse.»

Terje Stemland, Aftenposten

KNUT A. BRÅA

 TOM FALCK-SERIEN No 3

ENDGAME

«Internasjonal thriller av klasse.»

Terje Stemland, Aftenposten

KNUT A. BRAA

 TOM FALCK-SERIEN No 3

Knut Braa
Endgame

Politisk thriller

Originalens tittel: Endgame
© Copyright 2024 Knut Arnljot Braa

Omslagsdesign: Knut Gangåssæter, www.doghouse.no

Bearbeidelse og tilrettelegging til e bok: Marta Dec

ISBN: 978-82-8073-013-8

Det må ikke kopieres fra denne boken i strid med åndsverkloven eller avtaler om kopiering som er inngått med Kopinor.

Alle henvendelser om rettigheter til denne bok stiles til:

knut@braa.net

www.knutbraa.no

www.braa.net

Cleansweep

Uttales /kli:nswi:p/ – engelsk ord som betyr å renske eller å gjøre rent.
Brukes også til å beskrive total utrenskning av sted, geografisk område.

Endgame

Uttales /endgeim/ – engelsk ord som betyr sluttspill, det siste spillet, det avgjørende spillet. Kan også brukes i apokalyptisk sammenheng.

Fullstendig ordliste, se side 268.

Forord

Denne historien utspiller seg sommeren 2003, to måneder etter at president George Walker Bush erklærte krigshandlingene i Irak for avsluttet, og nesten fem måneder før Saddam Hussein ble funnet i en jordkjeller utenfor Tikrit. *Endgame* er også historien om hvordan en fremstående norsk borger og dypt plantet forræder ble involvert i jakten på Saddam Hussein. Boken er fiksjon, men i stor grad basert på fakta om det som skjedde sommeren 2003.

*«Pappa,» sa hun, «hva ville du ha vært
hvis du fremdeles hadde vært i krigen?»*

«På vei hjem,» sa han.

Andrea, 10 år, Puerto Mogan, kl. 15.04, 15. november 2007

Innledning

LONDON 1978

Allerede på flyturen over til London hadde han lagt merke til flyverten. Han hadde betraktet den kraftige kroppen, det uskjønne ansiktet og de store hendene. Til og med lukten kunne han huske. En svak lukt av svette.

Han hadde nesten besvimt da mannen på slutten av turen hadde gitt ham et smil og en lapp med et telefonnummer. Resten av ettermiddagen fløt sammen til en rekke enkeltstående øyeblikk, lik bildene turistene knipset under en kjedelig sightseeing.

Han husket velkomstkomiteen på flyplassen, han husket innsjekkingen på hotellet. Sengen på hotellrommet fikk ham til å tenke på det sammenkrøllede papiret han hadde i lommen, og han måtte en tur på badet.

Han husket velkomstmøtet, i hvert fall brokker av det, og han husket middagen han måtte delta på. Nesten uten å ha rørt maten hadde han unnskyldt seg tidlig og trukket seg tilbake.

Han husket telefonen, redselen for at det hele bare var en ondsinnet spøk, eller at flyverten hadde mistet interessen. Han husket lyden av telefonrøret som ble løftet av i andre enden, raskt, som om mannen hadde ventet på at det skulle ringe. Han husket hjerteslagene, dunkingen i øret av blodet som strømmet til hodet, den brå reisningen i skrittet over å høre stemmen til den andre. Hjelp, han har glemt meg, hadde han tenkt i en brøkdel av et sekund før flyverten gjorde det klart at det hadde han ikke. Løfter ble hvisket frem, og han hørte sine egne nølende bekreftelser på engelsk.

Han husket ikke drosjeturen ut til leiligheten ved Baker Street. Men han husket glimtvis mannen som møtte ham. Lukten av ham, de unevnelige tingene de gjorde i den store sengen på soverommet.

Og han husket etterretningsagenten. Det var dagen etter. Han var ennå skjelven etter timene i sengen til Mark, som flyverten het. Dette var før aids og hiv, og de hadde ikke hatt såkalt beskyttet sex. Agenten fortalte ham at Mark var frisk. Det var den gode nyheten. Den dårlige lå på bordet foran ham i form av sju bilder tatt med skjult kamera. Han tok dem ikke opp. Lot dem bare ligge der som tilfeldige prospektkort mellom etterretningsagentens øl og sin egen kaffekopp. Han behøvde ikke plukke opp bildene for å se hva de forestilte. Han kunne se seg selv under Mark, med øynene lukket og med hele ansiktet skrikende etter mer, mer. Han husket at kvalmen skyllet opp i ganen som sure oppstøt etter en tung middag. Svimmelheten kom og gikk, og håndflatene ble kalde og svette på en gang.

Han husket etterretningsagentens forsiktige smil, ikke hoverende, men unnskyldende, som om bildene bare representerte et lite problem som ikke behøvde å bety noe for deres fremtidige samarbeid. Det var ordrett hva mannen hadde sagt. Ikke behøvde å bety. Et lite trykk på ordet *ikke* fortalte ham at bildene betydde alt. I agentens grå øyne kunne han se et glimt av stål. Et glimt som fortalte ham at dette slett ikke ville passere eller forsvinne av seg selv. Dette var virkeligheten, og dette kom til å bli hans liv.

Vi kaller deg *Joker*, hadde etterretningsmannen sagt mens han samlet sammen bildene.

Det var første gang han hørte sitt nye navn. Og det var slett ikke den siste.

Juli 2003

Hvem teller vel tapene
på seierens dag?
Bjørnstjerne Bjørnson

AL AKILA-PLATAET, NORD-IRAK

Natten falt fort på, og med mørket dukket alle lydene fra ørkenen opp. Det svake suset av sand i evig bevegelse, den ubestemmelige raslingen av åtseldyr ute på tokt. Der Rashid al Aman lå, var det ennå noen tørre, døde gresstrå som klamret seg fast til åssiden. Snart ville ørkensanden ha erobret dem også. Litt lenger borte kunne han høre den svake lyden av geitene til gamle Ahmed og – når vinden sto riktig – lukten av dem. Men ellers var det stille. Rashid merket at han skalv. Han likte seg ikke.

«Jamal?» Kameraten lå rett ved siden av ham, men tanken på hvor de var, fikk ham til å hviske. En bevegelse i mørket røpet hvor Jamal befant seg

«Ja?»

«Fryser du?»

Det var mest for å ha noe å si. De måtte vente enda noen minutter før de torde kripe lenger inn over plataet. Mørket var tett, nesten litt skremmende. Som om noen hadde lagt et mørkt teppe over dem. Rashid åpnet munnen. Det var tungt å puste. Hjertet dunket numment i brystet hans, og han fikk dotter i ørene. Han angret på at han hadde latt seg lokke til å bli med Jamal.

«Nei, enn du?»

Stemmen til Jamal var rolig som om han gjorde slike ting hver dag. Jamal Moffad var tretten år, ett år yngre enn Rashid. Likevel var kameraten den modigste av de to. Den modigste av alle guttene i landsbyen.

«Nei ... egentlig ikke. Når tror du vi kan fortsette?»

Jamal rørte seg igjen. Lukten av hvitløk fra pusten hans ble fanget opp av Rashids nese. Det var slett ingen vond lukt. Akkurat nå syntes han lukten ga ham en slags trygghetsfølelse.

«Straks. Vi må bare vente til det er helt mørkt.» Det ble stille noen sekunder før Jamal fortsatte: «I tilfelle ... i tilfelle det er noen der oppe.»

Der oppe. Plataået som var målet for ekspedisjonen deres. For mange år siden, lenge før Rashid og Jamal ble født, hadde Saddam Husseins menn kommet til byen. Borgermesteren, Ibrahim Sahid, hadde allerede den gangen tilhørt Baath-partiet og solte seg i glansen fra makten det representerte. Medlemskapet i Baath-partiet var en selvfølge, like selvfølgelig som at Sahid ble valgt til borgermester i en landsby som slett ikke kunne utstå Saddam, hans menn eller Sahid for den saks skyld. Men på den tiden var det ikke lønnsomt å vise sin oppriktige politiske tilhørighet. Spesialstyrkene fra Saddam Husseins republikanske arme, Fedayeen, hadde tatt plataået i besittelse, og noen uker etter hadde hundrevis av anleggsarbeidere inntatt området. Gjennom flere måneder hadde arbeiderne gravd store hulrom i fjellet over landsbyen. Dyringen fra maskinene hadde latt seg høre dag og natt, og mange av landsbyens barn hadde problemer med søvnen i denne tiden fordi støyen holdt dem våkne. Plutselig en dag ble det stille. Anleggsarbeiderne pakket sammen og dro. Tilbake var Saddams soldater. De gjorde det uttrykkelig klart for alle at plataået og hulene bak var forbudt område. Som advarsel hengte de tre av landsbyens menn i olivenlundene til Sahid. Ingen av dem hadde gjort annet galt enn at de hadde snakket nedsettende om Saddam til feil folk. Mer skulle ikke til i de dager.

Rashid lukket øynene, la pannen ned mot den varme bakken og tenkte tilbake på formiddagen. Jamal, Mohammed, Jilil, søsteren til Mohammed, og han hadde slått seg ned på den gamle steinmuren som skilte torgplassen fra borgermesteren Ibrahim Sahids hus. Vanligvis ble de jaget av borgermesterens kone eller en av hans tjenere, men etter at amerikanerne kom, hadde hele familien Sahid flyktet.

Det var Jamal som hadde foreslått det først. Han hadde lagt hånden mot pannen for å skjerme øynene mot solen, sett oppover mot åssiden som var godt synlig fra der de satt, og mumlet: «Lurer på hvem som vokter hulene på plataået etter at Saddams menn er borte?»

Det var et spørsmålstejn i enden av setningen, og alle visste at Jamal hadde en eller annen plan han aktet å sette ut i livet. Han hadde vanligvis det.

«Hvem tør bli med opp for å se?»

Allerede på det tidspunktet hadde Rashid kjent hjertet slå tyngre i brystet. Han hadde lagt merke til at Mohammeds søster så beundrende på Jamal.

«Jeg blir med,» svarte han så kjapt at de andre så overrasket på ham. Han hadde forgjeves prøvd å late som klumpen i brystet ikke eksisterte.

«Kom!» Jamal var allerede var på vei oppover. Gnissingen i gresset hørtes godt. Rashid hadde et «vent!» på tungen, men bet det i seg. I stedet mer enn følte han at Jamal forsvant.

De krøp og sprang krumrygget og nådde til slutt toppen. Der la de seg ned og så utover området. Tomt. Ingenting. Ikke Saddams menn i hvert fall, tenkte Rashid lettet. Ikke at han hadde ventet det. Ikke etter at de hadde sett amerikanernes krigsmaskin rulle forbi. Landsbyen al Mishraq hadde heldigvis unngått de verste kampene. Bare noen flyktende soldater fra Saddams hær hadde kjørt gjennom landsbyen i vill fart. De hadde prøvd å true til seg mat og penger, men etter hvert som kanontordenen lød høyere og de amerikanske krigshelikoptrene fløy stadig nærmere, hadde de blitt mindre truende og stoppet knapt før de dro videre. Noen hadde til og med forsøkt å være vennlige. Som om tretti års tyrannisering kunne glemmes så lett.

«Ser du? Det er ingen her.» Jamal prøvde å hviske, men dirringen på toppen av stemmen skyldtes ikke bare løpeturen opp åssiden.

«Greit,» mumlet Rashid. «La oss dra tilbake nå.»

«Nei, er du gal. Vi må jo se hva de skjuler her oppe.»

Rashid skjønnte at det ville føre til noe slikt. Han kjente Jamal for godt til å tro at kameraten hadde tenkt å nøye seg med å se området. Han måtte selvsagt inn i hulene. Antagelig hadde han en drøm om å finne ett eller annet han kunne ta med ned i landsbyen og vise frem som trofé til de andre guttene. Vise frem til Jilil. Rashid sukket tungt.

Igjen så han utover sletta. Mørket gjorde det vanskelig å se noe som helst, men han mente å kunne skimte en fortetning i bergveggen hundre meter rett frem. Fortetningen måtte være en av inngangene de hadde hørt rykter om skulle være i fjellet.

«Kom!» Jamal var raskt på beina. Rashid, som ikke ville være alene, prøvde å unngå å tenke på alle småkrypene som sikkert løp for livet for å unngå føttene til Jamal og ham selv. Skorpioner, øgler og edderkopper. Han grøsset.

Smellet var slett ikke høyt. Nærmest bare et knall. De hadde hørt større smell da amerikanerne bombet Mosul. Men lysglintet var fryktelig sterkt. I noen sekunder så Rashid ingenting. Han kjente plutselig sand under seg og oppfattet at han lå langflat på bakken igjen.

«Jamal!» ynket han seg uten å få svar. «Jamal!» ropte han igjen, høyere nå. Fremdeles var det stille. En høy pipelyd vokste i øret og gjorde ham fortumlet. Han prøvde å røre seg. En smerte hinsides noe han tidligere hadde kjent, spiste seg opp fra knærne og opp i lysken.

«Mamma!» brølte han og brydde seg ikke lenger om noen hørte ham.

«Her ligger en til.» Soldaten sveipte med streamlighten, og lyset falt på Jamal.

«Jøss!» Utropet kom etter at øynene hadde fulgt lystrålen opp til guttens hode.

De hadde hørt smellet av personellminen fra observasjonsposten to hundre meter lenger inne på plataet og hadde med en gang rykket ut i Hummeren. Merkelig nok hadde ikke Saddams menn minelagt området – det hadde de selv gjort da de inntok det. De visste derfor den nøyaktige ruten for å unngå minene. Det gjorde tydeligvis ikke gjeterguttene. Den ene var helt ødelagt. Hodet var sprengt vekk. Soldaten med streamlighten hadde en teori om at når man ble utsatt for miner, ville *eksterne kroppsdeler* – som den fisefine offiserslegen kalte det når han underviste dem i førstehjelp – bli sprengt vekk. Hodet var det første som ble blåst av.

Soldaten ruslet forsiktig frem til den døde guttungen. Akkurat som han tenkte. Alt som var igjen av hodet, var litt lyserød hjernemasse i skallebunnen og noen hvite halssener som stakk opp som stive bomullstråder. Han mente til og med at han kunne se deler av spiserøret.

Kollegaen sto borte ved Hummeren og rapporterte det de hadde oppdaget. Noen gutter – antagelig fra landsbyen nede på sletta – hadde beveget seg inn i det forbudte området og gått på en mine. Uansett hadde de ikke kommet langt nok til å kompromittere det som var skjult bak dørene i de svære lagerrommene inne i fjellet. Hvilket var hele vitsen.

«Stein dau,» ropte soldaten i retning Hummeren.

«Legg ham i bagen,» ropte makkeren tilbake og nikket mot den døde gutten. Likposene i Hummerens mange hulrom var en del av standardutrustningen. De hadde fått god bruk for dem her nede.

Soldaten sveipte videre med lykten og oppdaget Rashid. Han beveget seg sakte bort til gutten. Man visste aldri hvem som var venner eller fiender i dette hølet av et land. Han hadde blitt overrasket mer enn en gang over hvor mange av disse svina som var villige til å ta med seg amerikanske soldater på sin ferd mot paradiset.

Soldaten så nøye på bylten foran seg. Jaggu levde guttungen. Hardt skadd riktignok, men ikke livstruende. Antagelig hadde kameraten tatt imot det største trykket fra eksplosjonen.

«Hva med denne?» Han pekte med streamlighten på Rashid.

«I bagen. Skynd deg,» lød det korte svaret fra Hummeren.

«Hva mener du? Gutten lever jo.» Han slo det fast som et faktum.

«Jeg oppfattet det, og jeg sa legg ham i bagen. Men gjør ham en tjeneste og knert ham først!» Kollegaen la trykk på ordene. Ingen av dem likte å være ute på sletta. Begge ville tilbake til sikkerheten bak sandsekkene på observasjonsposten.

Soldaten trakk pusten dypt og skulle til å svare kameraten, men så trakk han på skuldrene og dro opp Glocken. Han gikk de få skrittene bort til Rashid og lot det svarte pistolløpet peke mot guttens panne.

«Faen, gutt, hvorfor måtte du komme hit?» mumlet han. Lyset fra streamlighten pekte rett inn i ansiktet på Rashid, og soldaten så redselen i ansiktet hans. De brune øynene møtte hans. For å unngå det skarpe lyset lot soldaten streamlighten peke ned i bakken ved siden av. Blodet som piplet ut fra det ødelagte beinet, hadde levret seg i sanden og så ut som svarte ormer i streamlightens hvite lys. Soldaten møtte igjen Rashids øyne, og idet han kjente trykket av avtrekkeren mot fingeren, visste han at av alle hans bekreftede «kills» i Irak – sivilister som soldater – var det denne guttungen han ville huske resten av sitt liv.

Et par kilometer unna al Akila-plataet våknet Rashids bestefar med et rykk. Den 77 år gamle Amir al Aman så desorientert opp i det mørke taket. Han visste ikke hva som hadde vekket ham. Drønnene fra kampene rundt Mosul var slett ikke så kraftige lenger. Dessuten var de blitt vant til dem. Om dagen var det rolig der, men om natten, når mørket la seg, krøp de siste av Saddams soldater ut av ruinene og fortsatte kampene. Amerikanerne beskjøt områdene der de trodde soldatene befant seg. I dagslyset gikk de inn og hentet likene. Ofte var det flere sivilister enn soldater. Men hvem visste

egentlig hvem som var soldater i disse dager? De fleste hadde for lengst kvittet seg med Saddams forhatte uniform.

Drønnene vokste i styrke før de igjen ble svakere. Nei, det hadde vært noe annet. En drøm, en lyd, noe i utkanten av bevisstheten. Han la seg tilbake og kjente fuktigheten fra puten. Det var ennå varmt. Altså var det tidlig på natten.

En stund ble han liggende og se i taket. Det var helt rolig nå. Drønnene fra Mosul hadde stilnet. Likevel ville ikke uroen slippe taket. Den var som en verking i kroppen. En verking som slett ikke skyldtes leddene eller musklene. Det var den samme følelsen han hadde hatt når de var ute med geitene på al Akila-plataet, og visste at det var rovdyr i området. Da samlet de geitene inne i en av de mange naturlige hulene i fjellet og lot bålene brenne høyt ved utgangen hele natten. Det var sjelden det slo feil. I lyset fra bålene kunne de se skyggene og høre rovdyrene tasse i utkanten av lyskretsen og geiteflokk. Nære nok til at de merket dem, men for langt unna til at de fikk sett dem. Slik var det også med krigen. Selv om den hadde passert landsbyen deres nesten uten å merkes, var den der. Og uroen i kroppen fortalte ham at rovdyrene som fulgte krigen, alltid var like i nærheten.

DEL 1

Cleansweep

Det merkelige var at Joker aldri hadde sett på seg selv som homofil. Mange ganger hadde han blitt fysisk syk av å se en mann ha sex med en annen mann. Men hvor ulogisk det enn virket, hadde han hatt sine beste seksuelle opplevelser når han selv pleide omgang med andre menn.

Spesielt hadde han sans for eldre, stygge menn. Fete menn. Alle slike som ingen noen gang kunne tenke seg å ha sex med. Ikke engang han. Ikke etterpå.

Likevel, da seksualakten var over og lukten av kjønn og det som verre var begynte å sive inn i nesen hans, og øynene registrerte den fete mannen med dårlig ånde ved siden av seg, kjente han kvalmen bølge frem og tilbake i mellomgulvet.

Som regel endte det med at han mumlet noe om møter som skulle nås, folk som ventet, og tusen andre slike løgner som han presterte mens han samlet sammen klærne og snublet ut av elskovsreiret. Mens han sto tvekroket på et toalett eller bak en bil i et parkeringshus og spyttet og spydde og fremdeles kunne kjenne smaken og lukten av mannen i hver eneste pore, så han for seg den eldre elskereren som rolig studerte ham mens han forlot leiligheten. Elskereren, så vel som han selv, visste at han ville dukke opp igjen, før eller senere – når trangten eller behovet meldte seg. Og hver gang tenkte han på etterretningsagentens vitende smil da han la frem bildene på bordet.

*Grunnleggelsen av et imperium
fører ofte til elendighet.
Oppløsningen av det alltid.
Evelyn Waugh*